

KOMMISJONEN FOR
GJENOPPTAKELSE AV STRAFFESAKER

ÅRSRAPPORT 2017

Innhold

Leders beretning.....	3
Introduksjon til virksomheten og hovedtall.....	4
Organisasjonen.....	5
Kommisjonens medlemmer pr. 31.12.2017.....	6
Gangen i en gjenåpningssak - uten utredning.....	8
Gangen i en gjenåpningssak - med utredning.....	9
Årets aktiviteter og resultater.....	10
Aktuelle avgjørelser fra kommisjonen i 2017.....	15
Kommisjonens virksomhet for øvrig.....	22
Styring og kontroll i virksomheten.....	26
Årsregnskap.....	27
Regnskapsprinsipper.....	28
Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2017.....	29
Noter til bevilgningsrapporteringen.....	30
Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2017.....	32
Noter til artskontorrapporteringen.....	33

Leders beretning

Gjenopptakelseskommisjonen ble i 2004 opprettet som et uavhengig forvaltningsorgan inspirert av to tilsvarende kommisjoner i Storbritannia. I alle år har de tre kommisjonene holdt kontakt, og i november 2017 hadde jeg sammen med to

kolleger gleden av å delta på markeringen av 20 års virke for den engelske Criminal Cases Review Commission (CCRC). De valgte å markere dagen med en konferanse i London der flere sammensatte paneler diskuterte CCRCs virke gjennom 20 år - hva og hvorfor går noe galt i straffesakskjeden og hva vil fremtiden bringe? I panelene deltok bl. a. forskere, jurister, journalister, medlemmer av CCRC og ikke minst to domfelte hvis saker var gjenåpnet. Deres sterke historier illustrerer hvor viktig det er med en mulighet for å kunne gjenåpne saker hvor noe av forskjellige grunner har gått alvorlig galt. Vi kjenner oss igjen i mange av utfordringene og erfaringene som de har i Storbritannia.

Vi har holdt en rekke foredrag som ledd i vår utadrettede virksomhet. Kommisjonen har også vært på studietur til Haag og vi har i løpet av året hatt møter med flere utvalg, foreninger og institusjoner. Disse kontaktene er viktige fordi de gir oss kunnskap og et bedre erfaringsgrunnlag ved behandlingen av våre saker. Dessuten er kontaktflaten viktig for synliggjøringen av kommisjonen.

Kommisjonen er et bredt sammensatt organ. Erfarne og engasjerte medarbeidere forbereder sakene for kommisjonen. Medlemmene av kommisjonen og medarbeiderne presenteres senere i årsrapporten. For budsjettåret 2017 hadde kommisjonen kr 17 213 000 til disposisjon og forbrukte kr 16 692 036. Det meste av midlene går med til faste utgifter som husleie, lønn til sekretariatets ansatte og godtgjøring til kommisjonens medlemmer.

I 2017 mottok kommisjonen 151 begjæringer om gjenåpning, mot 161 i 2016. Det er i 2017 avsluttet til sammen 126 saker, mot 162 i 2016. Kommisjonen har dermed ikke nådd målet den har satt seg om at antall avgjørelser ikke skal være lavere enn antall mottatte begjæringer. Nedgangen i antall avsluttede saker er en naturlig variasjon og gir slik jeg ser det, ikke grunn til bekymring.

Kommisjonen har gjenåpnet 17 saker. Kortversjoner av disse er inntatt nedenfor. Ti begjæringer er ikke tatt til følge. Åtti begjæringer er forkastet av kommisjonen eller av leder/nestleder alene.

Helen Sæters åremål løp ut i mars 2017. Jeg tok over som leder for kommisjonen fra april 2017. Et av kommisjonens medlemmer, Anders Løvlie, trådte ut av kommisjonen og tingrettsdommer Dag Jodaa kom inn. Kommisjonen har hatt 13 møtedager gjennom året.

I det første året i kommisjonens historie kom det inn 232 begjæringer om gjenåpning. Senere har Gjenopptakelseskommisjonen mottatt mellom 150 og 170 begjæringer hvert år. Sakene er forskjellige.

I alle år har en stor andel av sakene som gjenåpnes vært begrunnet med at det etter rettskraftig dom har vist seg at den domfelte var utilregnelig på handlingstiden slik at han ikke skulle vært idømt straff. I mange saker har det kommet frem at domfelte var lettere psykisk utviklingshemmet slik at det skulle vært vurdert å idømme en mildere straffereaksjon.

I 2017 ble 16 av 17 saker gjenåpnet av disse grunnene. Jeg er bekymret for at disse sakene ikke fanges opp på et tidligere stadium. Påtalemyndigheten må spille en aktiv rolle i dette og ikke bare nøye seg med å overlate til den utilregnelige eller forsvareren å vurdere om det skal begjæres gjenåpning i slike tilfeller.

Samme år som Gjenopptakelseskommisjonen ble opprettet skrev Riksadvokaten dette i et brev til statsadvokatembetene og politimestrene. Han påpekte at påtalemyndigheten må være oppmerksom på tidligere dommer mot personer som i nye saker blir ansett som utilregnelige, med sikte på om det skal begjæres gjenåpning til gunst for den domfelte.

Det Riksadvokaten uttalte i 2004 gjelder fortsatt.

Oslo, 15. februar 2018

Siv Hallgren
leder

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Gjenopptakelseskommisjonen) er et uavhengig forvaltningsorgan som skal behandle begjæringer om gjenåpning av straffesaker som er rettskraftig avgjort i domstolene.

Kommisjonen er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Departementet kan ikke instruere kommisjonen om hvordan den skal utøve sin myndighet i enkeltsaker.

Kommisjonen skal sikre at saken er godt opplyst før den gjør en objektiv vurdering av om lovens vilkår for gjenåpning er oppfylt. Kommisjonens virksomhet er regulert i straffeprosessloven kapittel 27.

Domfelte kan kreve gjenåpning av en rettskraftig dom i en straffesak for eksempel hvis:

- Det er nye bevis eller nye omstendigheter som synes egnet til å føre til frifinnelse, anvendelse av en mildere strafferegel eller vesentlig mildere straff.
- En internasjonal domstol eller FNs menneskerettskomité i sak mot Norge har kommet til at avgjørelsen eller saksbehandlingen er i strid med folkeretten, slik at det er grunn til å regne med at en ny behandling av straffesaken vil føre til et annet resultat.
- Noen som har hatt sentral befatning med saken (for eksempel dommer, aktor, forsvarer, sakkyndig eller rettsstolk), har gjort seg skyldig i en straffbar handling som kan ha hatt innvirkning på dommen til skade for domfelte.
- En dommer eller et lagret medlem som behandlet saken var inhabil, og det er grunn til å anta at det kan ha hatt betydning for avgjørelsen.
- Høyesterett har fraveket en lovtolking som den tidligere har lagt til grunn, og som dommen bygger på.
- Det foreligger særlige forhold som gjør det tvilsomt om dommen er riktig, og tungtveiende hensyn tilsier at spørsmålet om siktedes skyld blir prøvd på ny.

Kommisjonen har plikt til å veilede den som ber om å få sin sak behandlet på nytt. Med mindre domfelte er representert ved advokat vil han få tilbud om en veiledningssamtale. En slik samtale kan finne sted pr. telefon eller personlig fremmøte i kommisjonens lokaler. Dersom domfelte soner kan samtalen finne sted i fengselet.

Når særlige grunner foreligger, kan den som begjærer gjenåpning få oppnevnt forsvarer på det offentliges bekostning.

Gjenopptakelseskommisjonen sørger for nødvendig utredning av sakens faktiske og rettslige sider, og kan innhente opplysninger på den måten den anser hensiktsmessig. Dette arbeidet kan være ressurskrevende, sam-tidig som det var en sentral begrunnelse for opprettelse av kommisjonen. Kommisjonen har hatt flere saker til behandling siden oppstarten i 2004 som har krevd utredning av større omfang.

Dersom begjæringen ikke forkastes, men utredes videre, skal domfelte og påtalemyndigheten gjøres kjent med kommisjonens utredning og gis anledning til å komme med eventuelle merknader. Fornærmede eller etterlatte skal underrettes om begjæringen. Fornærmede og etterlatte har rett til dokumentinnsyn og til å uttale seg skriftlig om begjæringen, og de kan be om å få avgi forklaring til kommisjonen. Kommisjonen kan oppnevne bistandsadvokat for fornærmede etter straffeprosesslovens alminnelige regler så langt de passer.

Begjæringene avgjøres av kommisjonen. Kommisjonens leder/nestleder kan forkaste begjæringer om gjenåpning av avgjørelser som etter sin art ikke kan føre til gjenåpning, begjæringer som ikke inneholder noen gjenåpningsgrunn etter loven eller som åpenbart ikke kan føre frem.

Dersom kommisjonen beslutter at en begjæring skal tas til følge, skal saken henvises til ny behandling ved en domstol som er sideordnet den domstol som avsa den opprinnelige dom. Er avgjørelsen truffet av Høyesterett, behandles saken på nytt av Høyesterett.

Organisasjonen

Kommisjonen består av fem faste medlemmer og tre varamedlemmer. Lederen, nestlederen, ett annet medlem og to av varamedlemmene skal ha juridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsvitenskap. Lederen utnevnes av Kongen i statsråd for en periode på syv år, og medlemmene og varamedlemmene oppnevnes av Kongen i statsråd for en periode på tre år. Kommisjonens medlemmer og varamedlemmer kan gjenoppnevnes én gang for nye tre år.

Presentasjon av kommisjonens medlemmer pr. 31.12.2017

Siv Hallgren (2017 - 2024)

Leder av Gjenopptakelseskommisjonen fra april 2017
Arbeidserfaring fra Justisdepartementet, konsulent i Direktoratet for Arbeidstilsynet, politifullmektig, påtaleleder og konst. kriminalsjef i Politiet i Asker og Bærum, hodejeger i ISCO Group AS og advokatfullmektig/advokat i advokatfirmaet Lea, Haavik & Helland og advokat og partner i Advokatfirmaet Elden DA. Har vært leder for bistandsadvokatutvalget i Advokatforeningen og var medlem av Arbeidsgruppe for økt bruk av konfliktråd, Tilregnelighetsutvalget og Særdomstolsutvalget. I dag medlem av Helsepersonellnemnda.

Sven Ole Fagernæs (2015 - 2018, nestleder)

Advokat, tidligere regjeringsadvokat
Fagernæs har vært ved Regjeringsadvokatembetet fra 1976. Han ble utnevnt til regjeringsadvokat i 1994 og var det til han gikk av med pensjon i april 2015. Fagernæs har tidligere jobbet i Lovavdelingen i Justisdepartementet og var dommerfullmektig ved Indre Sogn sorenskriverembete. I perioden 1998 - 2001 hadde Fagernæs permisjon fra Regjeringsadvokatembetet for å være konstituert departementsråd i Justisdepartementet. I 2005 var han konstituert sysselmann på Svalbard.

Anne Britt Flemmen (2013 - 2019, medlem)

Professor i sosiologi ved UiT Norges arktiske universitet, campus Tromsø
Hun tok sin doktorgrad i 1999 ved UiT. Flemmen har i sin forskning arbeidet med kjønn, migrasjon, integra-

sjon, likestilling og nære relasjoner, og minoritets- og urfolksproblematikk. Hun har gjort studier i Malaysia og Etiopia, i tillegg til i Norge og Sápmi. Hun har vært medlem av det regjeringsoppnevnte Likestillingsutvalget (Skjeie-utvalget), av forskningsetisk utvalg ved UiT, styremedlem ved Kvinnforsk og redaktør for Tidsskrift for kjønnsforskning. Flemmen er for tiden instituttleder ved Institutt for samfunnsvitenskap (åremålsstilling) og leder av nasjonalt fagråd i sosiologi.

Dag Jodaa (2017 - 2020, medlem)

Tingrettsdommer i Rana tingrett
Han har juridisk embetseksamen fra 1996. Han var dommerfullmektig i 1996-1999, rådgiver i Justisdepartementet i 1999-2000 og privatpraktiserende advokat og partner i Advokathuset Helgeland DA fra 2000-2015.

Tor Ketil Larsen (2015 - 2018, medlem)

Seksjonsoverlege ved Stavanger Universitetssykehus og professor II ved Universitetet i Bergen
Larsen har hatt 4 stipendiatperioder ved Universitetet i Oslo à 3 år tilknyttet Institutt for Basalmedisinske fag og ble dr. med. i 1989. Han har vært leder av tidlig intervensjonsdelen av det såkalte TIPS-prosjektet. Han har vært faglig leder av regionalt senter for klinisk psykoseforskning ved Stavanger Universitetssykehus og forskningssjef ved avdelingen. Larsen har skrevet ca. 120 artikler / bokkapitler om tema psykoser, tidlig oppdagelse, rusmisbruk, tvangslidelse, ADHD, epilepsi og langtidsforløp ved psykoser. Han har lang erfaring som rettspsykiatrisk sakkyndig.

Hanne Helle Arnesen (2016 - 2019, varamedlem)

Lagdommer i Agder lagmannsrett
Hun har juridisk embetseksamen fra 1986. Hun har tidligere vært konsulent/utredningskonsulent i Justisdepartementet, dommerfullmektig ved Larvik sorenskriverembete og advokat. Hun har vært lagdommer siden 2004.

Arne Gunnar Aas (2015 - 2018, varamedlem)

Advokat/partner i advokatfirmaet Hjort DA
Han har juridisk embetseksamen fra 1977. Han har tidligere vært konsulent i Sjøfartsdirektoratet,

dommer fullmektig ved Holt sorenskriverembete og politijurist i Asker og Bærum politidistrikt. Aas har tidligere vært engasjert som rådgiver av JD med arbeidsfelt menneskerettigheter i Moldova. Han har vært advokat i Hjort siden 1981. Aas er fast forsvarer ved Oslo tingrett, Borgarting lagmannsrett og Høyesterett. Han er også medlem av Advokatforeningens fagutvalg for strafferett og straffeprosess og av Advokatforeningens menneskerettighetsutvalg.

Lavleen Kaur
(2015 - 2018, varamedlem – permisjon fra 2015)
Kriminolog, doktorgradsstipendiat

Solveig Klæbo Reitan (2017 - 2018, varamedlem, vikar)
Overlege og forsker ved St. Olavs hospital og 1. amanuensis ved NTNU

Erfaring med rettspsykiatrisk sakkyndigarbeid. Hun har klinisk erfaring fra regional sikkerhetsavdeling, i fengselspsykiatri, akuttpsykiatri, psykoseavdelinger og i DPS både sengeavdelinger og poliklinisk / ambulant. Forskningsfelt er biologisk psykiatri med hovedfokus på immunopsykiatri, psykoselidelser, og retts- og sikkerhetspsykiatri. Hun har hatt en rekke verv i komiteer, utvalg og styrer knyttet til faget og er for tiden medlem i styret i Norsk psykiatrisk forening (Dnlf) og leder av foreningens utvalg for rettspsykiatri. Forløpsansvarlig for psykoseforløpet i St Olavs Hospital og i Helse Midt-Norge.

Kommisjonens medlemmer 2017

Fra venstre Solveig Klæbo Reitan, Sven Ole Fagernæs, Hanne Helle Arnesen, Siv Hallgren, Tor Ketil Larsen, Anne Britt Flemmen, Dag Jodaa og Arne Gunnar Aas.

Presentasjon av kommisjonens sekretariat pr. 31.12.2017

Gjenopptakelseskommisjonen har sitt sekretariat i Oslo. Kommisjonens leder er ansatt på heltid som leder for sekretariatet. Sekretariatet hadde ellers ved årsskiftet elleve tilsatte. Av disse var syv juridiske og to politifaglige utredere, samt en kontorsjef og en seniorsekretær.

Elisabeth Kjærheim

Administrativ nestleder og seniorrådgiver fra 2004
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 1987. Arbeidserfaring fra Sivilombudsmannen som seniorrådgiver og nestleder, og fra Drammen tingrett som dommerfullmektig og konstituert tingrettsdommer.

Lisbeth Wille-Sveum

Seniorrådgiver fra 2004
Politiskolen 1979. Arbeidserfaring fra Oslo politidistrikt og Kriminalpolitisen, høyskolelærer Politihøgskolen, og prosjektleder/forsker Rettsmedisinsk institutt (Folkehelseinstituttet).

Knut Jan Nielsen

Seniorrådgiver fra 2004
Politiskolen 1979. Arbeidserfaring som polititjenestemann ved Oslo politidistrikt, Kriminalpolitisen, Justisdepartementet. Politiat tache ved Den norske ambassaden i Madrid og rådgiver i Innsynsutvalget.

Magne Svor

Seniorrådgiver fra 2004
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 1985. Arbeidserfaring fra Politiavdelingen i Justisdepartementet og som politijurist ved Oslo politikammer, samt som dommerfullmektig og konstituert dommer i Drammen byrett.

Hildegunn Sandhalla

Kontorsjef fra 2004
Arbeidserfaring fra Heidenreich AS, Justis- og politidepartementet – Innsynsutvalget og Grohe AS.

Louise Olsrud

Seniorrådgiver fra 2005
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 1987. Arbeidserfaring fra fylkesmannen, som dommerfullmektig, politifullmektig og advokatfullmektig, og med lovarbeid i Justisdepartementet og for Bygningslovutvalget.

Sonny Folkenborg

Seniorrådgiver fra 2008.
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 2000. Arbeidserfaring som advokat hos Advokatfirmaet Staff og som dommerfullmektig i Sandefjord tingrett.

Helene Cecilie Rør

Seniorrådgiver fra 2008
Juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo 1988. Arbeidserfaring fra Direktoratet for Arbeidstilsynet, som lovrådgiver i Finansdepartementet, dommerfullmektig ved Trondenes sorenskriverembete og som seniorrådgiver i Skattedirektoratet.

Hilde Hermansen

Seniorsekretær fra 2009
Sekretærutdanning fra Treider og Merkantil Institutt. Arbeidserfaring som sekretær fra Advokatfirmaet Schjødt AS og Advokatfirmaet Torkildsen, Tennøe & Co AS.

Lars Engdahl

Seniorrådgiver fra 2013
Master i rettsvitenskap fra Universitetet i Oslo 2007. Arbeidserfaring som advokat i Advokatfirma Drevland & Grape DA.

Solveig Moe

Seniorrådgiver fra 2015
Master i rettsvitenskap fra Universitetet i Bergen 2007. LLM i internasjonal rett fra Universitetet i Houston 2016. Arbeidserfaring som advokatfullmektig, dommerfullmektig og som seniorrådgiver hos Sivilombudsmannen.

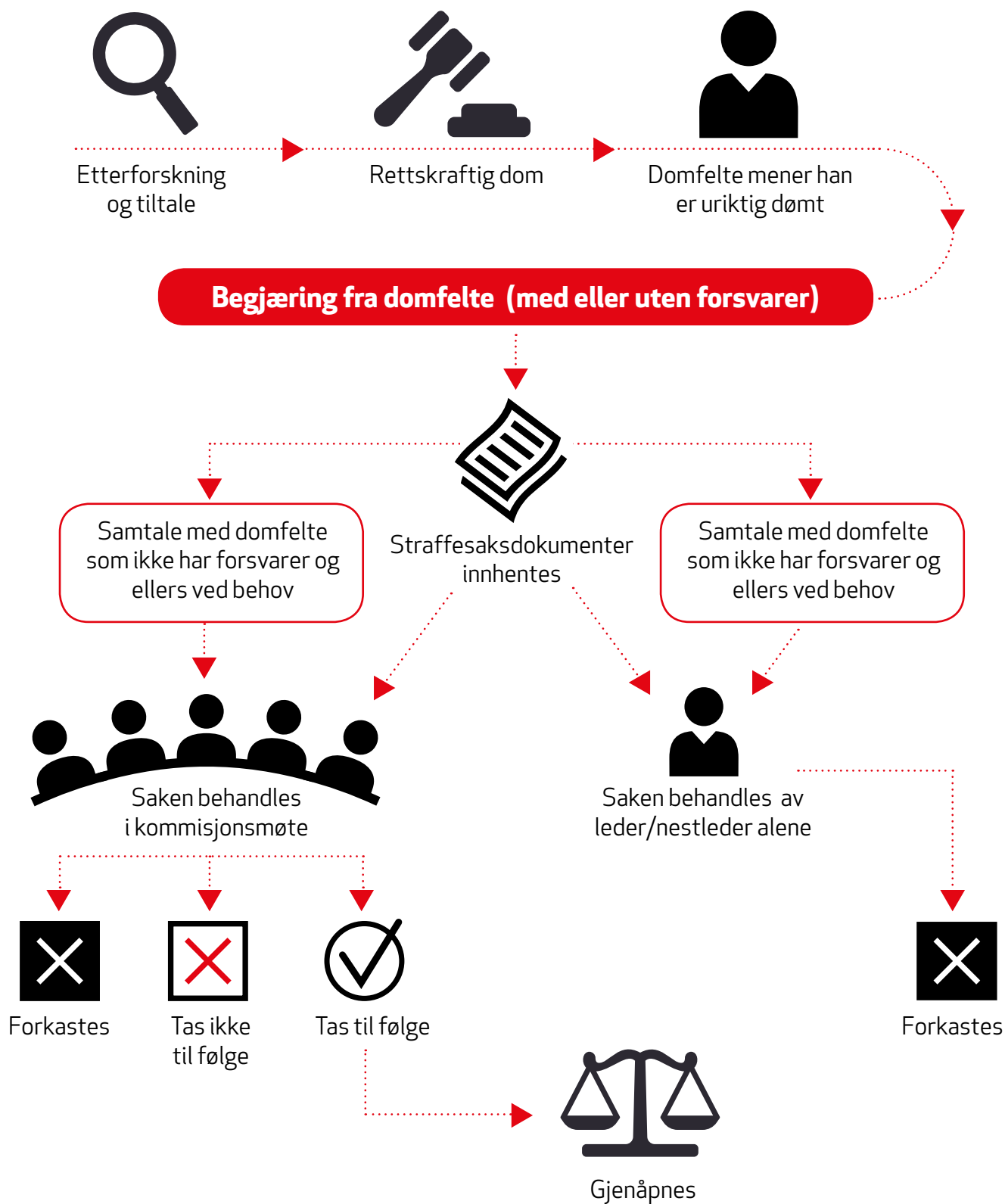
Presentasjon av utvalgte hovedtall

I Prop. 1 S (2016-2017) for budsjettåret 2017 ble det fremmet et budsjettforslag på kr 16 718 000. Kommisjonen fikk etter Stortingets budsjettvedtak 20. desember 2016 tildelt kr 16 718 000 i midler.

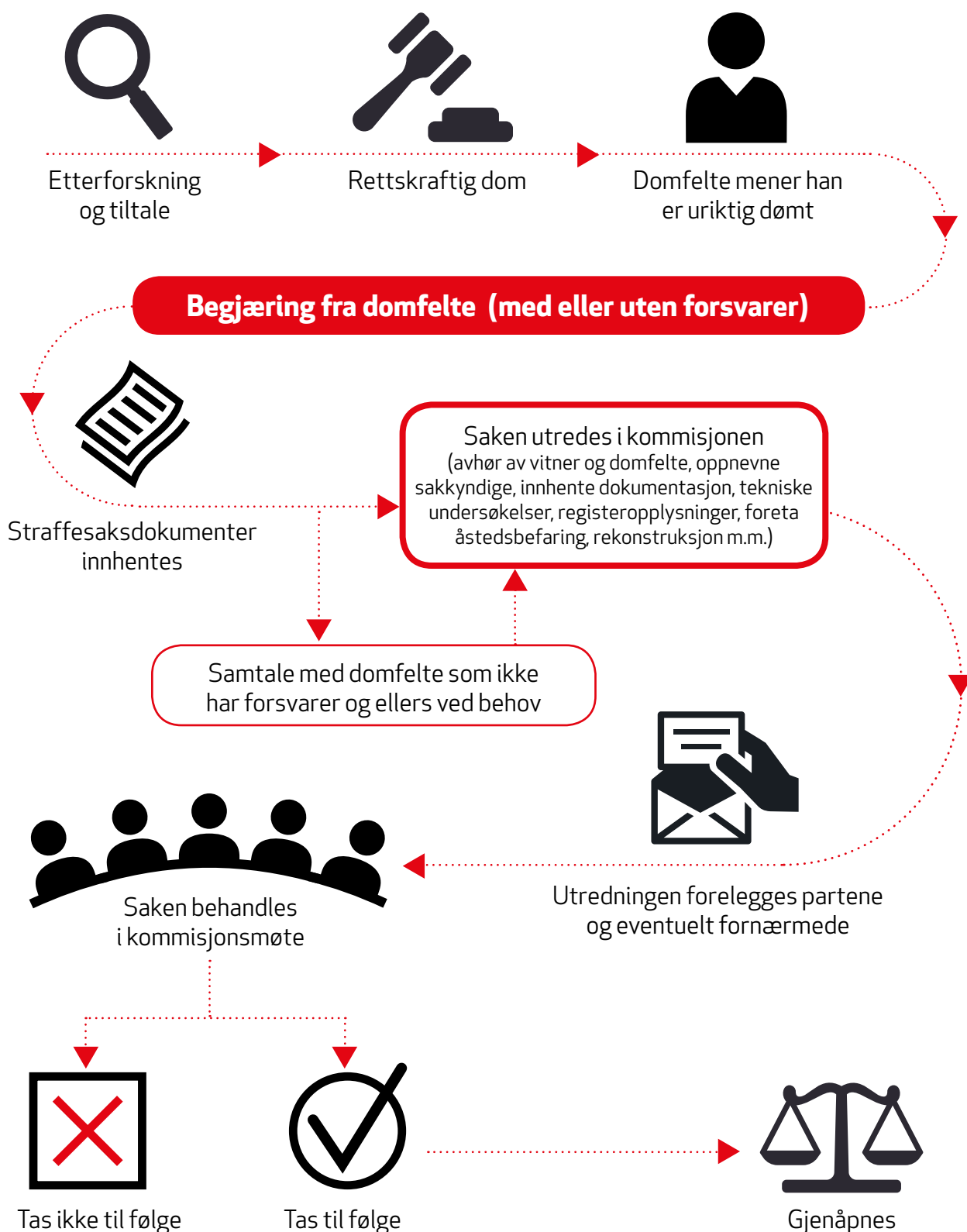
Noen av de tilsatte i kommisjonens sekretariat har midlertidig redusert arbeidstid, slik at antall årsverk er lavere enn antall tilsatte. Til sammen utgjorde antall årsverk i sekretariatet 10,60 i 2017.

Kommisjonens driftsutgifter i 2017 var på kr 16 692 036. Lønnsutgifter til tilsatte og godtgjørelse til medlemmer utgjorde kr 12 183 151 inkludert pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift. I tillegg til bevilgningen over kap. 468 belastes også enkelte driftsutgifter over kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter.

Gangen i en gjenåpnings sak - uten utredning

Gangen i en gjenåpnings sak - med utredning

Årets aktiviteter og resultater

Gjenopptakelseskommisjonen skal ha en objektiv, grundig og effektiv saksbehandling for å oppnå materielt riktige avgjørelser innen rimelig tid. Kommisjonen har som mål at antallet avgjørelser ikke skal være lavere enn antallet mottatte begjæringer.

Sakene og saksbehandlingen

Begjæringer mottatt og avsluttede saker

Kommisjonen har i løpet av året avholdt 9 møter over 13 møtedager. Kommisjonen har mottatt 151 begjæringer om gjenåpning i 2017 mot 161 i 2016. Tallene representerer antallet dommer som er begjært gjenåpnet, ikke antall domfelte som har begjært gjenåpning.

Av de domfelte som begjærte gjenåpning i 2017 er det 18 kvinner og 120 menn. Av disse har 8 menn til sammen 21 dommer.

Det er avsluttet til sammen 126 saker, hvorav 107 er realitetsvurdert. Av disse 107 begjæringene er 17 saker gjenåpnet.

Tretten saker er gjenåpnet på grunn av tvil om domfeltes strafferettslige tilregnelighet på handlingstiden. I tre saker er bare straffespørsmålet gjenåpnet, og da på grunn av at de domfelte i ettertid er funnet å ha en lettere psykisk utviklingshemning. En sak ble gjenåpnet på grunnlag av andre nye bevis.

Ti begjæringer er ikke tatt til følge.

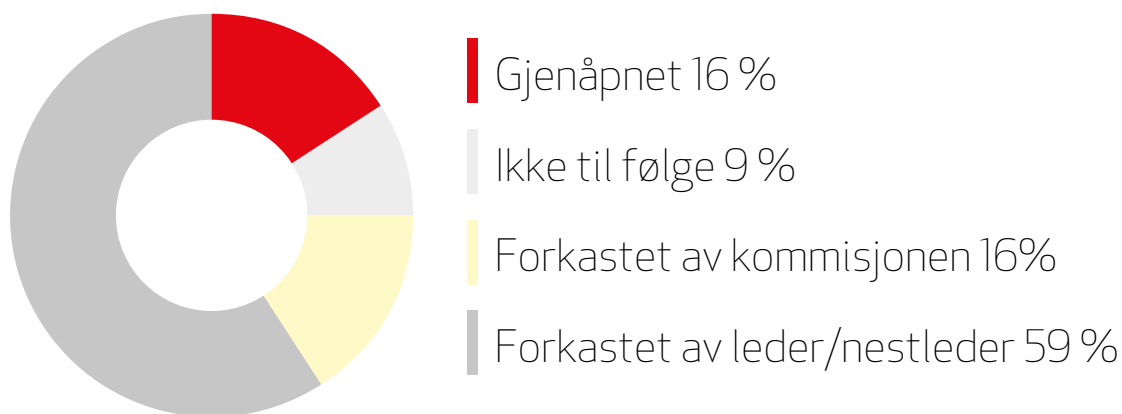
De resterende 80 begjæringene er forkastet av kommisjonen eller leder/nestleder fordi de åpenbart ikke kunne føre frem.

De øvrige 19 sakene som er avsluttet, er ikke realitetsvurdert. Dette har f. eks. vært begjæringer om gjenåpning av sivile saker, forelegg og begjæringer som er trukket.

Fullstendig oversikt over antall mottatte begjæringer og avsluttede saker i 2017 fremkommer av tabellen nedenfor:

	Mottatt	Avsluttet	Gjenåpnet	Ikke til følge	Forkastet av kommisjonen	Forkastet av leder/nestleder	Ikke realitetsvurdert
Generelt	8	6			1		5
Seksualforbrytelser	36	23	1	1	6	15	
Vold, trusler	40	42	8	4	6	21	3
Narkotika	18	9	2		1	5	1
Vinning	17	18	3	3	2	9	1
Diverse forbrytelser	24	19	1	1	1	7	9
Diverse forseelser	8	9	2	1		6	
Henlagte saker							
Midlertidige avgjørelser							
Inndragning eller mortifikasjon							
Henvendelser							
Forelegg							
Sivile saker							
Annet om fagsaker							
Totalt	151	126	17	10	17	63	19

Figuren nedenfor viser utfallet av de realitetsbehandlede sakene i 2017:

2004 - 2017

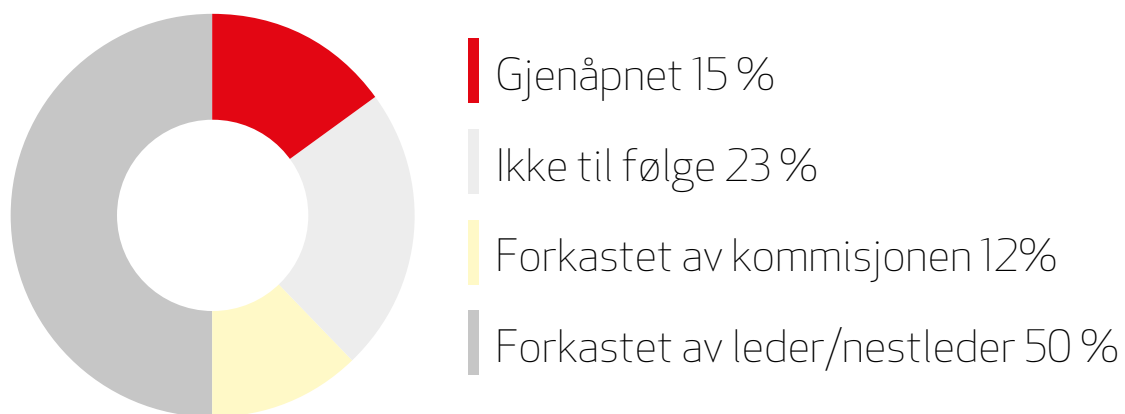
Siden oppstart av virksomheten 1. januar 2004 har kommisjonen til sammen mottatt 2285 begjæringer, og 2148 av sakene er avsluttet. Til sammen er 279

gjenåpnet og 422 er ikke tatt til følge. Kommisjonen eller leder/nestleder har forkastet 1128 av sakene fordi de åpenbart ikke kunne føre frem, mens resten, 319 saker, er avsluttet uten realitetsvurdering.

Tabell over de totale tall for kommisjonens 14 første år:

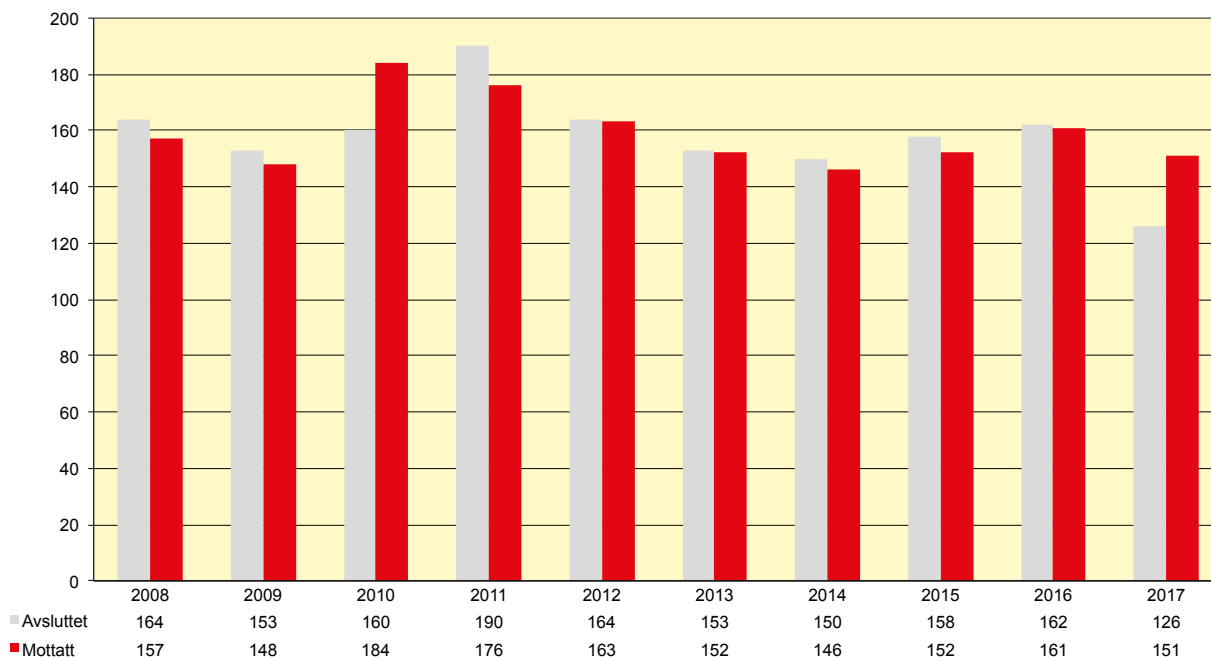
	Mottatt	Avsluttet	Gjenåpnet	Ikke til følge	Forkastet av kommisjonen	Forkastet av leder/nestleder	Ikke realitetsvurdert
Generelt	65	62	2	1	3	11	45
Seksualforbrytelser	414	381	33	80	48	194	26
Vold, trusler	695	650	76	144	65	310	55
Narkotika	237	223	36	54	22	98	13
Vinning	394	379	83	85	40	129	42
Diverse forbrytelser	190	166	22	29	16	66	33
Diverse forseelser	200	197	27	29	13	109	19
Henlagte saker	13	13					13
Midlertidige avgjørelser	1	1					1
Inndragning eller mortifikasjon	1	1				1	
Henvendelser	31	31			1		30
Forelegg	6	6				1	5
Sivile saker	31	31				1	30
Annet om fagsaker	7	7					7
Totalt	2285	2148	279	422	208	920	319

Figuren nedenfor viser utfallet av de realitetsbehandlede sakene i perioden 2004 - 2017:

2008 - 2017

Antall mottatte begjæringer har i dette tidsrommet variert fra 146 (i 2014) til 184 (i 2010).

Oppnevning av forsvarer

Loven gir kommisjonen adgang til å oppnevne forsvarer for domfelte når særlige grunner foreligger. Det foretas en vurdering i hver enkelt sak om forsvarer skal oppnevnes. Oppnevningen blir ofte begrenset til et bestemt antall timer, for eksempel for å gi en nærmere begrunnelse for begjæringens rettslige og faktiske grunnlag. Kommisjonen oppnevner alltid forsvarer når det er grunn til å anta at domfelte kan være strafferettslig utilregnelig, jf. straffeprosessloven § 397 annet ledd jf. § 96 siste ledd.

I 2017 oppnevnte kommisjonen forsvarer for 20 domfelte.

Oppnevning av bistandsadvokat – fornærmedes og etterlattes rettigheter

Kommisjonen har hjemmel til å oppnevne bistandsadvokat etter reglene i straffeprosessloven §§ 107a flg. Dette er særlig aktuelt ved avhør av fornærmede og vitner i saker om seksuelle overgrep og vold.

I 2017 oppnevnte kommisjonen 16 bistandsadvokater i 13 saker.

Oppnevning av sakkyndige

Kommisjonen har hjemmel i straffeprosessloven § 398 b annet ledd til å oppnevne sakkyndige etter reglene i kapittel 11. Kommisjonen har i løpet av sin virketid oppnevnt sakkyndige innen rettsmedisin, rettspsykiatri, rettstoksikologi, økonomi, historie, foto- og filmteknikk, brannteknikk, bilsakkyndighet og tradisjonell kriminalteknikk m.m.

I 2017 oppnevnte kommisjonen 7 sakkyndige i saker som gjelder 4 domfelte. De sakkyndige hadde kompetanse innen rettsmedisin, rettspsykiatri og rettspsykologi.

Bruk av tolk / oversettelser

Kommisjonen har brukt tolk i 6 saker. Det ble tolket fra og til arabisk, polsk, sorani, albansk og latvisk. Kommisjonen har hatt behov for bruk av oversetter i 13 saker, det har blitt oversatt fra/til russisk, tysk, polsk, arabisk, engelsk, ungarsk, sorani og latvisk.

Samtale finner sted i fengselet, dersom domfelte soner. Her fra Telemark fengsel, avd. Kragerø. (Kragerø politistasjon t.h.)

Aktuelle avgjørelser fra kommisjonen i 2017

En stor andel av sakene som gjenåpnes av kommisjonen er begrunnet med at det etter rettskraftig dom har vist seg at den domfelte var utilregnelig på handlingstiden slik at han ikke kan idømmes straff (strl. 1902 § 44 og strl. 2005 § 20) eller at han var lettere psykisk utviklingshemmet slik at det skal vurderes å idømme en mildere straffereaksjon (strl. 1902 § 56 c og strl. 2005 § 80).

I 2017 ble 16 av 17 saker gjenåpnet av disse grunnene, og i 2016 var andelen 6 av 11 saker. Dette utgjør en betydelig andel av de sakene som blir gjenåpnet av kommisjonen. Tallene er illustrerende for kommisjonens gjenåpningssaker gjennom en årrekke.

I mange av sakene som kommer til kommisjonen er den domfelte straffedømt flere ganger tidligere, og det er først i forbindelse med en ny straffesak at spørsmålet om vedkommendes psykiske tilstand blir reist og at det oppnevnes rettspsykiatrisk sakkyndige.

Resultatet kan være at påtalemyndigheten henlegger saken eller at den tiltalte frifinnes av retten. Det vil da oppstå spørsmål om vedkommendes psykiske tilstand på handlingstiden for de tidligere dommene, og det kan være aktuelt å begjære gjenåpning av disse.

Som nevnt i leders beretning har Riksadvokaten i brev til statsadvokatembetene og politimestrene allerede i 2004 påpekt at påtalemyndigheten må være oppmerksom på tidligere dommer mot personer som i nye saker blir ansett som utilregnelige, med sikte på om det skal begjæres gjenåpning til gunst for den domfelte. Han uttaler videre at det ikke må overlates til den utilregnelige eller hans forsvarer å vurdere om det skal begjæres gjenåpning i slike tilfeller. For kommisjonens del er det viktig å minne om dette.

For kommisjonen er det også viktig å understreke betydningen av at gjerningspersoner som er å anse som utilregnelige eller lettere psykisk utviklingshemmede fanges opp i en tidlig fase, slik at saken kan følges opp på en adekvat måte både av påtalemyndigheten og i rettssystemet.

Selv om det kan være vanskelig å bedømme gjerningspersoners psykiske tilstand, kan det likevel være forhold som indikerer at vedkommendes psykiske helse bør undersøkes nærmere - uavhengig av den straffbare handlingens alvorlighetsgrad. Dette er et ansvar som i første rekke påhviler politiet og påtalemyndigheten. Det kan være forhold ved selve utøvelsen av den straffbare handlingen, forhold som avdekkes gjennom avhør av mistenkte m.fl., og eventuelle opplysninger om gjerningspersonens helsetilstand som kan tilsi at man bør iverksette undersøkelser. Det kan ikke utelukkes at en rekke straffesaker kunne ha blitt henlagt, eller rettssaker kunne ha fått et annet utfall, dersom gjerningspersonens psykiske helsetilstand hadde vært avklart tidligere. I tillegg til at gjerningspersonen vil få en riktig reaksjon og mulighet for nødvendig behandling, vil en slik avklaring være ressurs sparende for rettsvesenet og for samfunnet for øvrig.

Nedenfor gjengis kortversjoner av alle saker hvor kommisjonen har tatt begjæringen om gjenåpning til følge.

Kortversjoner av alle gjenåpnede saker ligger også på kommisjonens hjemmeside, www.gjenopptakelse.no

**15.01.2017 (2015/68)
Trusler, vold, narkotika m.m. – § 391 nr. 3
(ny sakkyndig erklæring, tilregnelighet)**

En mann ble i 2010 dømt i tingretten for overtredelse av straffeloven (1902) §§ 227 første ledd, 228 første ledd, 162 første ledd, 291, 390 a og 350. Han begjærte gjenåpning og anførte at han ikke hadde vært straffereettslig tilregnelig på handlingstiden. Det ble særlig vist til at han i en nyere dom av 17. februar 2014 var blitt ansett å være psykotisk. Kommisjonen oppnevnte to rettspsykiatrisk sakkyndige for å vurdere domfeltes mentale tilstand på handlingstiden. I sin erklæring konkluderte de med at domfelte var psykotisk (F20.0 Paranoid schizofreni). Domfeltes tilregnelighet hadde også blitt vurdert i forbindelse med iretteføringen i 2010, og han ble da funnet å være tilregnelig. Det var imidlertid den gang noe usikkerhet knyttet til den diagnostiske vurderingen.

Kommisjonen fant at den sakkyndige erklæringen utgjorde en ny omstendighet, og at tvil om domfeltes strafferettslige tilregnelighet på handlingstiden ga grunnlag for gjenåpning etter straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge.

Domfeltes tilregnelighet hadde også blitt vurdert i forbindelse med iretteføringen i 2010, og han ble da funnet å være tilregnelig. Det var imidlertid den gang noe usikkerhet knyttet til den diagnostiske vurderingen.

**01.03.2017 (2016/154)
Forsøk på ran mm. – § 391 nr. 3
(ny sakkyndig erklæring, lettere psykisk utviklingshemning)**

En mann ble i 2015 dømt i tingretten til fengsel i 120 dager, samt til inndragning av en kniv og en batong. Overtredelsene gjaldt forsøk på ran og brudd på legemiddeloven og våpenloven. Lagmannsretten behandlet anken over straffutmålingen. Anken ble forkastet ved dom i 2015.

Domfelte anførte at en ny rapport fra sykehuset viste at han var lettere psykisk utviklingshemmet, og at dette måtte føre til gjenåpning av straffutmålingen.

Kommisjonen oppnevnte to rettspsykiatrisk sakkyndige som konkluderte med at domfelte var lettere psykisk utviklingshemmet på handlingstiden. De nye opplysningene om domfeltes evnenivå, som innebar at straffeloven (1902) § 56 c kom til anvendelse, var ikke kjent for den dømmende rett, og domfeltes evnemessige fungering var derved vesentlig svakere enn hva retten hadde lagt til grunn. Kommisjonen fant at den sakkyndige erklæringen var en ny omstendighet som kunne føre til en vesentlig mildere straff, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning av straffutmålingen til følge.

**02.03.17 (2016/165)
Grovt tyveri m.m. - § 391 nr. 3
(nye bevis, straffutmåling)**

En mann ble i 2016 domfelt i tingretten for blant annet å ha begått grovt tyveri m.m. av femten kunstverk, jf. straffeloven (2005) § 322, jf. § 321. Straffen ble satt til fengsel i 2 år.

Domfelte erkjente å ha stjålet fem kunstverk, men ble tiltalt og domfelt for femten. For kommisjonen ble det gjort gjeldende at nye bevis tyder på at minst ett av de stjalne kunstverkene befant seg et annet sted enn på åstedet da tyveriet ble begått. Det ble vist til opplysninger tilkommet i etterkant av domfellelsen, som understøtter anførselen.

Påtalemyndigheten tiltrådte domfeltes begjæring om å gjenåpne tingrettens dom hva gjaldt straffutmålingen for den aktuelle posten.

Gjenopptakelseskommisjonen fant at de nye bevisene syntes egnet til å føre til vesentlig mildere rettsfølge, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning av straffutmålingen til følge.

Domfelte erkjente å ha stjålet fem kunstverk, men ble tiltalt og domfelt for femten. For kommisjonen ble det gjort gjeldende at nye bevis tyder på at minst ett av de stjalne kunstverkene befant seg et annet sted enn på åstedet da tyveriet ble begått.

**10.05.2017 (2015/203)
Vinning, narkotika m.m. - § 391 nr. 3
(ny sakkyndig erklæring - tilregnelighet)**

En mann ble i 2014 dømt i tingretten til fengsel i 9 måneder for flere straffbare forhold. Han var prejudisielt undersøkt, og det ble konkludert med at han ikke var i en tilstand som omhandlet i straffeloven 1902 § 44 eller § 56 c. Det ble ikke funnet grunn til å foreta en full rettspsykiatrisk undersøkelse av ham.

Han ble dømt på ny i 2015 for straffbare handlinger som var begått høsten 2014. På grunnlag av den tidligere prejudisielle erklæringen la tingretten til grunn at han hadde vært strafferettslig tilregnelig også på handlingstiden for disse forholdene. Domfelte anket til lagmannsretten, og anførte at det var en saksbehandlingssfeil at tingretten ikke hadde oppnevnt sakkyndige. Lagmannsretten oppnevnte rettspsykiatrisk sakkyndige, som i sin erklæring konkluderte med at domfelte hadde vært psykotisk på handlingstiden. Lagmannsretten opphevet tingrettens dom, og saken ble deretter henlagt av påtalemyndigheten.

Domfelte begjærte gjenåpning av tingrettens dom fra 2014, og anførte at det var all grunn til å anta at han hadde vært utilregnelig også på handlingstiden for disse forholdene (desember 2012 – november 2013). Kommisjonen oppnevnte to rettspsykiatrisk sakkyndige som konkluderte med at domfelte led av paranoid schizofreni, og at han høyst sannsynlig hadde vært psykotisk på handlingstiden, jf. straffeloven 1902 § 44. Kommisjonen fant at den sakkyndige erklæringen var en ny omstendighet som var egnet til å føre til frifinnelse, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge.

**10.05.2017 (2016/181)
Vold og trusler - § 391 nr. 3
(ny sakkyndig erklæring, tilregnelighet)**

En mann ble i 2011 dømt i tingretten for en rekke tilfeller av vold og trusler, herunder mishandling av sin mor. Han ble rettspsykiatrisk undersøkt forut for hovedforhandlingen. De sakkyndige konkluderte med at han hadde en alvorlig psykisk lidelse, men at han ikke var utilregnelig. Straffen ble satt til fengsel i 2 år, hvorav 1 år ble gjort betinget. Domfeltes anke ble ikke tillatt fremmet.

I forbindelse med at mannen ble anmeldt for nye straffbare forhold, ble han rettspsykiatrisk undersøkt på nytt i 2016. De nye sakkyndige konkluderte med at domfelte var paranoid schizofren og antok at han var psykotisk allerede på gjerningstidspunktet for forholdene han ble dømt for i tingretten i 2011.

Domfelte begjærte gjenåpning under henvisning til den nye sakkyndige erklæringen, og kommisjonen fant at denne var en ny omstendighet som var egnet til å føre til frifinnelse, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge.

**11.05.2017 (2016/91 m.fl.)
Narkotika og heleri - § 391 nr. 3
(ny sakkyndig erklæring, tilregnelighet)**

En mann ble i perioden 2014 til 2015 domfelt to ganger for heleri og oppbevaring av narkotika. Han begjærte gjenåpning av dommene og anførte at han ikke hadde vært strafferettslig tilregnelig, jf. straffeloven 1902 § 44.

Gjenopptakelseskommisjonen oppnevnte to rettspsykiatrisk sakkyndige til å vurdere domfeltes mentale tilstand på handlingstiden. De sakkyndige konkluderte med at domfelte på undersøkelsestiden hadde diagnosen F20.0 Paranoid schizofreni og var psykotisk. De uttrykte imidlertid sterk tvil ved om psykoselidelsen også gjorde seg gjeldende på handlingstiden i 2014 og 2015.

For Gjenopptakelseskommisjonen fremsto det som usikkert om domfelte var utilregnelig på handlingstidspunktene, jf. straffeloven 1902 § 44. Det tilligger imidlertid ikke kommisjonen å vurdere om beviskravet for tilregnelighet er oppfylt, kun om det er grunnlag for gjenåpning. Etter en samlet vurdering, herunder av domfeltes helseopplysninger, de sakkyndiges vurdering og uttrykte tvil, sammenholdt med sakens øvrige dokumenter, fant kommisjonen at det i alle fall var etablert en rimelig mulighet for frifinnelse ved fornyet prøving av sakene i domstolene.

Vilkårene for gjenåpning etter straffeprosessloven § 391 nr. 3 var oppfylt.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning av de to sakene til følge.

**11.05.2017 (2017/46)
Voldtektforsøk - § 391 nr. 3
(ny sakkyndig erklæring, tilregnelighet)**

En mann ble i 2015 dømt i tingretten for forsøk på voldtekt og legemsbeskadigelse ved bruk av kniv. Forut for hovedforhandlingen ble mannen rettspsykiatrisk undersøkt og det ble konkludert med at han var tilregnelig. Straffen ble satt til forvaring i 3 år og 6 måneder med en minstetid på 2 år. Han ble i tillegg dømt til å betale oppreisning til fornærmede med kr 130 000.

I forbindelse med at mannen ble anmeldt for nye straffbare forhold, ble domfelte rettspsykiatrisk undersøkt på nytt. Han fikk da en schizofrenidiagnose. De rettsoppnevnte sakkyndige mente domfelte hadde vært syk i lang tid og at han ble underdiagnostisert forut for domfellelsen i tingretten i 2015.

Domfelte begjærte gjenåpning, og viste til at de sakkyndige hadde konkludert med at han høyst sannsynlig hadde vært psykotisk på handlingstiden også for de forholdene som ble pådømt i 2015.

Gjenopptakelseskommisjonen kom til at den rettspsykiatriske erklæringen var et nytt bevis som var egnet til å føre til frifinnelse, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge.

**06.09.2017 (2017/84 m.fl.)
Vegtrafikkloven, kroppskrenkelse m.m. -
§ 391 nr. 3 (ny sakkyndig erklæring,
lettere psykisk utviklingshemning)**

En mann ble i 2016 dømt i tingretten til fengsel i 10 måneder og bot, og i 2017 ble han dømt til fengsel i 90 dager. Overtredelsene i de to dommene gjaldt brudd på vegtrafikkloven, brudd på besøksforbud, kroppskrenkelse mm. Han begjærte gjenåpning, og anførte at det i dommene var lagt til grunn at han ikke var psykisk utviklingshemmet, jf. judisiell vurdering fra 2010. Tilleggsuttalelse fra de samme sakkyndige fra 2011 konkluderte imidlertid med at domfelte var klinisk og strafferettslig lettere psykisk utviklingshemmet. Denne erklæringen var ikke kjent for retten, og domfelte anførte at dette måtte lede til gjenåpning. Påtalemyndigheten uttalte at vilkårene for gjenåpning ikke var oppfylt, da tilleggserklæringen ikke ville ha ledet til vesentlig mildere rettsfølge, dersom den hadde vært fremlagt for retten.

Kommisjonens vurdering var at det forelå en rimelig mulighet for at tilleggserklæringen, dersom den hadde foreligget for retten da sakene ble pådømt, ville ha ført til en vesentlig mildere rettsfølge. Det ble bl.a. vist til Høyesteretts praksis og til begrunnelsen i tingrettsdommen under straffutmålingen. Kommisjonen fant at vilkårene for gjenåpning av straffutmålingen var oppfylt etter straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge.

Tilleggsuttalelse fra de samme sakkyndige fra 2011 konkluderte imidlertid med at domfelte var klinisk og strafferettslig lettere psykisk utviklingshemmet. Denne erklæringen var ikke kjent for retten, og domfelte anførte at dette måtte lede til gjenåpning.

**07.09.2017 (2016/54)
Kjøring i påvirket tilstand - § 392
annet ledd (særlige forhold)**

En mann ble i 2010 dømt i tingretten til fengsel i 30 dager for å ha kjørt bil i alkoholpåvirket tilstand, jf. vegtrafikkloven § 31 jf. § 22 første ledd. Han begjærte gjenåpning, og anførte prinsipalt at dommen var i strid med prinsippene om rettferdig rettergang, subsidiært at det var tvil om hans strafferettslige tilregnelighet. Hovedforhandlingen var blitt gjennomført uten domfeltes tilstedeværelse, jf. straffeprosessloven § 281 nr. 2, uten at siktede var blitt avhørt og uten forsvarer til stede. Et sentralt vitne ble avhørt ved fjernavhør, og indikasjoner om domfeltes sviktende psykiske helse ble ikke tilstrekkelig vektlagt. I etterkant av domfellelsen har det fremkommet at domfelte har vært innlagt en rekke ganger for psykoselidelser.

Kommisjonen fant at det kunne stilles spørsmål ved om saken lot seg tilstrekkelig opplyse uten domfeltes tilstedeværelse, jf. straffeprosessloven § 281 første ledd, tatt i betraktning de opplysningene som forelå om hans helsetilstand. Kommisjonen fant at det i hvert fall hefter svakheter ved tingrettens saksbehandling.

I forbindelse med anken til lagmannsretten ble indikasjonene på sviktende psykisk helse ytterligere forsterket. Likevel ble anken nektet fremmet.

Etter en samlet vurdering, hvor det særlig ble lagt vekt på manglende opplysning av domfeltes psykiske helse, fant kommisjonen at det forelå særlige forhold som gjorde det tvilsomt om dommen var riktig, og tungtveiende hensyn talte for at saken ble prøvd på nytt. Vilårene for gjenåpning etter straffeprosessloven § 392 annet ledd var oppfylt.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen til følge.

I etterkant av domfellelsen har det fremkommet at domfelte har vært innlagt en rekke ganger for psykoselidelser.

**07.09.2017 (2016/138 m.fl.)
Trusler m.m. - § 391 nr. 3
(ny sakkyndig erklæring, tilregnelighet)**

En mann ble i perioden 2010-2015 domfelt fire ganger i tingretten. Dommene gjaldt blant annet trusler og brudd på besøksforbud mot tidligere kjærester. Domfelte begjærte gjenåpning og anførte at det var tvil om han hadde vært tilregnelig på handlingstiden. Det ble vist til at han hadde vært med i et forskningsprosjekt om kognitiv funksjon hos ungdom med schizofreni og ADHD. Domfelte var blitt undersøkt av psykolog for 20 år siden, for 10 år siden og sist i 2016. I forbindelse med at domfelte ble innkalt til soning, skrev psykologen en erklæring om at domfelte hadde en alvorlig psykoselidelse og derfor ikke var soningsdyktig.

Kommisjonen oppnevnte to sakkyndige til å foreta en rettspsykiatrisk utredning av domfelte. De sakkyndige konkluderte med at domfelte ikke var psykotisk på handlingstiden og at han fylte vilårene for diagnosen paranoid personlighetsforstyrrelse. Den rettsmedisinske kommisjon fant at erklæringen hadde vesentlige mangler og uttalte at diagnosen i det minste burde vært residual schizofreni, eventuelt paranoid schizofreni. De sakkyndige ble gitt anledning til å kommentere kritikken, og opprettholdt sin konklusjon. Den rettsmedisinske kommisjon fant at tilleggs-erklæringen ikke avklarte problemstillingene som den hadde pekt på tidligere og at erklæringen fortsatt inneholdt vesentlige mangler.

Gjenopptakelseskommisjonen viste til at psykologen hadde vurdert domfelte som paranoid schizofren med lavt funksjonsnivå, hørselshallusinoser og bisarre vrangforestillinger. Både under forskningsprosjektet og i samtale med den sakkyndige fortalte domfelte om symptomer som kunne tyde på psykose, også i tiden for de påklagde handlinger. Han oppga blant annet

å ha hørt stemmer og at han mente ekskjaeresten forgiftet mat og drikke da de var sammen. De oppnevnte sakkyndige fant at domfelte ikke var psykotisk, men Den rettsmedisinske kommisjon uttalte at domfeltes symptombilde indikerer en alvorligere tilstand enn det de sakkyndige har konkludert med, og at de sakkyndige tydeligere kunne ha redegjort for tvilen som forelå i saken.

Etter Gjenopptakelseskommisjonens oppfatning skapte ovennevnte tvil om domfelte var tilregnelig på handlingstidspunktene. Det forelå dermed en ny omstendighet som syntes egnet til å føre til frifinnelse eller mildere straff, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringen om gjenåpning til følge.

De oppnevnte sakkyndige fant at domfelte ikke var psykotisk, men Den rettsmedisinske kommisjon uttalte at domfeltes symptombilde indikerer en alvorligere tilstand enn det de sakkyndige har konkludert med, og at de sakkyndige tydeligere kunne ha redegjort for tvilen som forelå i saken.

14.12.2017 (2017/178 og 2017/179) Legemskrenkelser, forulemping av offentlig tjenestemann og bæring av kniv på offentlig sted - § 391 nr. 3 (ny sakkyndig erklæring, tilregnelighet). Begjæring fra påtalemyndigheten

En mann var i 2015 og 2016 dømt i tingretten til fengsel og bot for legemskrenkelser, forulemping av offentlig tjenestemann og bæring av kniv på offentlig sted. De pådømte forholdene var begått i 2015 og 2016.

I forbindelse med tiltale for nye straffbare handlinger ble det i 2017 innhentet en rettspsykiatrisk erklæring som konkluderte med at domfelte led av paranoid-psykose. Saken ble henlagt idet domfelte ble ansett for ikke å ha vært strafferettslig tilregnelig på handlingstiden. De sakkyndige uttalte i sin erklæring at tiltaltes sykehistorikk talte for at han hadde hatt denne tilstanden i flere år. På grunnlag av dette begjærte påtalemyndigheten gjenåpning av de to tidligere dommene.

Gjenopptakelseskommisjonen fant at den sakkyndige erklæringen var å anse som en ny omstendighet som var egnet til å føre til frifinnelse, jf. straffeprosessloven § 391 nr. 3.

Kommisjonen besluttet enstemmig å ta begjæringene om gjenåpning til følge.

Kommisjonens virksomhet for øvrig

Oppfølging av IKT

I tråd med føringer gitt i Digitaliseringsrundskrivet (H-7/17) fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet ble det i 2017 nedsatt to interne arbeidsgrupper som skulle arbeide med ulike digitaliseringsprosjekter.

Den ene arbeidsgruppen fikk i mandat å utrede alternativer for elektronisk overføring av dokumenter til kommisjonens medlemmer. Frist for å komme med forslag ble satt til 15. januar 2018.

Den andre arbeidsgruppen skulle lage et forslag til nye tekniske løsninger, utseende og innhold på hjemmesiden. Gruppen fikk frist til 1. november 2017 for å komme med forslag til tekniske løsninger og frist til 15. januar 2018 for å komme med utkast til innholdsmessig løsning.

Kommisjonen vurderer løpende hvilke øvrige tjenester som egner seg for digitalisering. I denne sammenheng holder kommisjonen seg også orientert om digitale løsninger som tas i bruk av andre aktører og som kan være av betydning for kommisjonens arbeid, for eksempel politiets bruk av straffesaksforsendelse via Altinn. Kommisjonen er klar til å motta straffesaksdokumentene digitalt på denne måten.

Bruk av digitale fellesløsninger er også noe kommisjonen har arbeidet med i løpet av 2017. Dette arbeidet fortsetter i 2018.

Elektronisk faktura benyttes. Pr. oktober 2017 var andelen elektroniske fakturaer 77 % av det totale antallet mottatte fakturaer.

Kommisjonen i arbeid

20 års jubileum CCRC. Fra venstre leder av SCCRC Bill Matthews, sekretariatsleder i SCCRC Gerard Sinclair, sekretariatsleder i CCRC Karen Kneller og leder av Gjenopptakelseskommisjonen Siv Hallgren

Arbeid med å få en bedre utnyttelse av ressurser og øke produktiviteten

Kommisjonen og dens sekretariat er en liten organisasjon som behandler et mindre antall saker og som har et lite budsjett. Størsteparten av kostnadene er faste og er knyttet til lønn og husleie.

Som nevnt over er kommisjonen i gang med konkrete digitaliseringsprosjekter og vurderer løpende hvilke deler av kommisjonens arbeide som egner seg for digitalisering. En digitalisering vil i de fleste tilfellene innebære en økt kvalitet i saksbehandlingen i form av økt dokumentsikkerhet.

Krav om lærlinger i statlige virksomheter

Gjenopptakelseskommisjonen har gjennom flere år vurdert hvorvidt det vil være mulig for kommisjonen å oppfylle kravet om lærlinger i statlige virksomheter. Konklusjonen har vært at kommisjonen på grunn av sekretariatets størrelse og oppgaver ikke har nok og relevante arbeidsoppgaver å tilby lærlinger.

Denne konklusjonen er fortsatt dekkende for situasjonen.

Kontakt med myndigheter

Kommisjonens tidligere leder deltok i februar på Justis- og beredskapsdepartementets årlige etatslederkonferanse og i dialogmøte med den administrative ledelsen i departementets sivilavdeling.

Avgivelse av høringsuttalelser

Kommisjonens tidligere leder avga høringsuttalelse til utkast til ny straffeprosesslov (NOU 2016:24), særlig om kapittel 41 som omhandler gjenåpning.

Kommisjonen har i 2017 avgitt høringsuttalelse til et forslag om endringer i politiregisterloven, arkivloven og straffeprosessloven.

Internasjonal kontakt

Kommisjonens leder, administrativ nestleder og en polititruer fra sekretariatet deltok i 2017 på The Criminal Cases Review Commissions 20-års jubileumskonferanse i London. Reisen ble kombinert med et besøk på Den norske ambassade der kommisjonen fikk en presentasjon fra ambassadens Nordic Police Liaison Officer (Police attaché) om hans og ambassadens arbeid. Kommisjonen fikk også høre et foredrag av en uavhengig «Review Officer» som har til oppgave å granske etterforskningen av uopklarte drap og andre Cold Cases.

Annen aktivitet

Kommisjonen var i 2017 på studietur til Haag, Nederland. Kommisjonen besøkte Europol der norske representanter orienterte om organisasjonen og dens oppgaver. Kommisjonen fikk også et foredrag fra en av de norske påtalejuristene i Eurojust, og fra en tidligere aktor for Det internasjonale krigsforbrytertribunalet for det tidligere Jugoslavia (ICTY).

Studietur til Haag med besøk hos Europol.

Kommisjonen har også hatt interne foredrag i 2017. Kommisjonens sekretariat avholdt i november et seminar med eksterne foredragsholdere. Temaet var innhenting og vurdering av bevis.

Kommisjonens sekretariat var på besøk på Barnehuset i Oslo i juni. Det ble gitt en orientering om Barnehuset og gjennomføringen av tilrettelagte avhør. Tilsvarende besøk ble gjennomført med kommisjonens medlemmer i desember.

En av kommisjonens utredere var fra september til november hospitant ved Statens Sivilrettsforvaltning (SRF). Det tas sikte på at en saksbehandler fra SRF i neste omgang skal hospitere i Gjenopptakelseskommisjonens sekretariat.

Informasjonsvirksomhet

Representanter fra kommisjonen har holdt flere foredrag om Gjenopptakelseskommisjonen og dens virksomhet.

Foredrag

- I januar holdt kommisjonens tidligere leder et foredrag for Den rettsmedisinske kommisjon, og kommisjonens nestleder holdt et foredrag for juridiske studenter på Wadahlseminaret.
- I oktober holdt leder foredrag på Rettssikkerhetskonferansen 2017 (i regi av Juristforbundet) og for dommerne i Asker og Bærum tingrett.
- Leder holdt også foredrag for Statens Sivilrettsforvaltning i november, og for Odd Fellow losjen på Mysen i desember.

Møter

- Kommisjonens daværende og nye leder med flere hadde i februar et møte med representanter fra Forsvarergruppen i Advokatforeningen.

- Kommisjonens leder med flere hadde et tilsvarende møte med Advokatforeningens bistandsadvokatutvalg i september.
- Leder med deler av sekretariatet hadde også et møte med privatetterforskere fra Norsk Forening for etterforskning og sikkerhet (NFES) hvor man orienterte om hverandres virksomhet, og utvekslet erfaring og syn på kommisjonens arbeid og avgjørelser.
- Kommisjonens leder har også deltatt på et møte i Den norske legeforening.
- I juni hadde kommisjonens sekretariat besøk av en større gruppe fra Domstoladministrasjonen.
- En svensk kriminolog var på besøk i mai i forbindelse med at hun skulle skrive en doktorgradsavhandling om gjenåpningsinstituttet.

Mediekontakt

Det har vært et ønske om å gjøre kommisjonen mer synlig og kommisjonen har fått omtale i flere medier/aviser. Leder har deltatt i blant annet Østlandsendingen, Dagsnytt 18 og andre programmer. Kommisjonen har en medie- og informasjonsstrategi som er nedfelt i et særskilt dokument.

Rettsikkerhetskonferansen. Fra venstre Sven Ole Fagernæs, Siv Hallgren og vinner av rettsikkerhets-prisen 2017 førsteamanuensis ved Det juridiske fakultet Jan E. Helgesen

Møte med Norsk Forening for Etterforskning og Sikkerhet (NFES), fra venstre Tore-Per Bakken, Einar Asbjørnsen, Johan Chr. Grøttum og Siv Hallgren

På kommisjonens hjemmeside www.gjenopptakelse.no finnes informasjon om Gjenopptakelseskommisjonen og regelverket, pressemeldinger, nedlastbart skjema for begjæring om gjenåpning, kommisjonens års-rapporter, anonymiserte kortversjoner av avgjørelser om gjenåpning med mer. I tillegg til bokmål, nynorsk og samisk er informasjon tilgjengelig på tolv språk. På hjemmesiden er det lagt inn en «presseknapp» der alle kommisjonens avgjørelser i fulltekst er tilgjengelig for mediene i tre måneder.

Alle realitetsavgjørelser fra kommisjonen blir publisert i Lovdata. Dette gjelder både avgjørelser som er truffet av kommisjonen og avgjørelser som er truffet av kommisjonens leder eller nestleder etter straffeprosessloven § 397 tredje ledd, tredje punktum.

Kommisjonens Twitterkonto brukes til formidling av avgjørelser som er lagt ut på kommisjonens hjemmeside, pressemeldinger og informasjon om ledige stillinger i sekretariatet.

Som det fremgår ovenfor, arbeider en arbeidsgruppe med forslag til fornyelse av hjemmesiden, også innholdsmessig, slik at den elektroniske kommunikasjonen med brukerne vil bli forbedret. Hensynet til

universell utforming og økt brukervennlighet vil da også bli ivarettatt.

Kommisjonen stiller seg åpen og tilgjengelig for spørsmål og henvendelser. Så vidt mulig imøtekommes forespørsler om foredrag o.l. om kommisjonens virksomhet.

Internt seminar med eksterne foredragsholdere, fra venstre statsadvokat Lars Erik Alfheim, leder Siv Hallgren, advokat John Christian Elden

Styring og kontroll i virksomheten

Samfunnssikkerhet og beredskap – ROS-analyser

Gjenopptakelseskommisjonens virksomhet er av en slik karakter at en eventuell driftsstans av begrenset varighet ikke kan anses å ha stor samfunnsmessig betydning. Risikoen for tap av liv eller påføring av helseproblemer blant kommisjonens medlemmer eller ansatte som følge av ekstraordinære hendelser, anses heller ikke å være spesielt stor.

Virksomheten har regelmessig gjennomført risiko- og sårbarhetsvurderinger, senest i 2017.

IKT

Kommisjonen har avtale med Sekretariatet for konflikt-rådene om drift og vedlikehold av virksomhetens IKT-systemer. Vi har hatt et nært samarbeid med IKT avdelingen som opplyser at de følger anbefalingene til Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Vi har interne informasjonssikkerhetsregler.

Saker fra Riksrevisjonen

Kommisjonen har ikke fått noen merknader fra Riksrevisjonen i 2017, og har følgelig ikke hatt behov for å utarbeide noen plan for oppfølging av slike merknader.

Personalpolitikk

Gjenopptakelseskommisjonen har som mål å sikre at kommisjonen til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse.

Gjenopptakelseskommisjonen har som mål at den skal ha en bedriftskultur basert på likestilling, mangfold og respekt for den enkeltes egenart, slik at alle får mulighet til å utvikle sine evner og benytte sin kompetanse. Ved utlysning av ledige stillinger blir det tatt inn en mangfoldserklæring i utlysningsteksten. I 2017 har kommisjonens sekretariat ikke hatt noen utlysninger. Gjenopptakelseskommisjonen har inngått IA-avtale (inkluderende arbeidsliv) som tar sikte på at alle som vil og kan skal få bidra i arbeidslivet. Kommisjonen har også seniorpolitiske tiltak.

Tiltak mot diskriminering, mobbing og trakassering er nedfelt i kommisjonens HMS-plan. Vi har videre gjennomgått forslag til prosedyrer i varslingssaker og vil få dette på plass i 2018.

Sykefraværet i kommisjonens sekretariat er på 1,48 %, og på den bakgrunn har kommisjonen ikke hatt behov for å iverksette tiltak for å redusere sykefraværet.

Likestillingsredegjørelse

Gjenopptakelseskommisjonens sekretariat ledes av en kvinne, og sekretariatet for øvrig bestod i 2017 av åtte kvinner og tre menn. Dette innebærer at kjønnsfordelingen i sekretariatet i 2017 har vært 75 % kvinner og 25 % menn. Samtlige lederstillinger i organisasjonen er besatt av kvinner. Statens målsetting om å oppnå en kvinneandel i lederstillinger på 40 % er dermed oppfylt for sekretariatets del.

Vurdering av framtidsutsikter

Kommisjonens kjernevirksomhet er behandling av begjæringer om gjenåpning. Antallet begjæringer varierer fra år til år. Kommisjonen plikter å behandle de begjæringer den mot tar, så lenge disse ligger innenfor kommisjonens myndighetsområde. Langt på vei kan en si at kommisjonens arbeidsmengde bare i liten grad er forutsigbar. Forhold som kan generere flere saker for kommisjonen er for eksempel avgjørelser fra Høyesterett eller avgjørelser i internasjonale organer som medfører en endret lovforståelse. Andre forhold kan være saker eller forhold som har fått stor medieoppmerksomhet, og som kan påberopes også i andre, rettskraftig avgjorte straffesaker.

Kommisjonen kan ikke pr. i dag se at det foreligger spesielle forhold som skulle påvirke kommisjonens evne til å løse sitt samfunnsoppdrag i de nærmeste år.

Årsregnskap

Leders kommentar til årsregnskapet 2017

Formål

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker ble opprettet i 2004 og er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Kommisjonen er et uavhengig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav som er stilt fra Justis- og beredskapsdepartementet i hovedinstruks til virksomheten. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av kommisjonens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av noen vesentlige forhold

For 2017 fikk Gjenopptakelseskommisjonen tildelt totalt kr 16 718 000. I tillegg fikk kommisjonen overført kr 397 000 av ubrukt bevilgning fra 2016. Som kompensasjon for lønnsoppjøret 2017 fikk kommisjonen tildelt kr 98 000. Det vil si at virksomhetens totale tildelt ramme for 2017 var på kr 17 213 000.

Av dette er kr 520 964 ikke forbrukt. Dette utgjør 3,03 % av totale disponible midler.

I tillegg til bevilgningen over kap. 468 er bevilgningene på kap. 414 Forlikrådet og andre domsutgifter og kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m. stilt til kommisjonens disposisjon. Det vil si at utgifter til forsvarere, bistandsadvokater, tolker eller sakkyndige som er oppnevnt av kommisjonen, er regelstyrte utgifter som ikke belastes kommisjonens budsjett.

Forklaring på underforbruk

Kommisjonen har i 2017 fått refusjoner fra NAV med kr 5 400. Dette er en følge av sykemeldinger. I tillegg har kommisjonen hatt besparelser som følge av at to utredere, som er tilsatt i fulltidsstillinger, har hatt

midlertidig redusert arbeidstid på grunn av omsorg for barn og en utreder har hatt redusert arbeidstid av velferdsmessige hensyn. Et kommisjonsmedlem deltok ikke på møtene første halvår i 2017.

Gjenopptakelseskommisjonens sekretariat er en liten virksomhet, slik at refusjoner og besparelser som dette blir merkbare på kommisjonens budsjett. Samtidig vil tilsatte som har fulltidsstillinger og midlertidig redusert arbeidstid, ha krav på igjen å få arbeide fulltid når behovet for redusert arbeidstid opphører. Gjenopptakelseskommisjonen kan ikke budsjettere med de refusjonene og innsparingene den hadde i 2017 for senere år. Vi beregner også kostnader til en fulltallig kommisjon i 2018.

Kommisjonen har et relativt lite budsjett med mange faste kostnader. Lønn og husleie utgjør de største postene. Hvilke kostnader kommisjonen ellers har, beror blant annet på sakstilgangen, som kan være vanskelig å forutse. Mot tar kommisjonen saker av et større omfang, kan det bli nødvendig med økt utredning og ekstraordinære møter i kommisjonen som igjen vil føre til økte kostnader.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for virksomheten. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert pr. d.d.

Oslo, 15. februar 2018

Siv Hallgren
leder

Regnskapsprinsipper

Årsregnskap for Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontorordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2017

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merutgift (-) og mindre- utgift
0466	Særskilte straffesaksutgifter driftsutgifter	01			0	1 244 021	
0468	Driftsutgifter	01		A, B	17 213 000	15 942 036	1 270 964
0400	Justis- og beredskapsdepartementet	01			0	128 977	
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	447 899	
Sum utgiftsført					17 213 000	17 762 932	

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2017	Merinntekt og mindre- inntekt(-)
5309	Tilfeldige inntekter	29		0	13 959	
5700	Folketrygdens inntekter	72		0	1 508 798	
Sum inntektsført					0	1 522 757

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet

16 240 174

Kapitalkontoer

60087201	Norges Bank KK /innbetalinger				49 351	
60087202	Norges Bank KK/utbetalinger				-16 262 048	
704485	Endring i mellomværende med statskassen				-27 477	

Sum rapportert

0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	31.12.2017	31.12.2016	Endring
704485	Mellomværende med statskassen	-538 613	-511 136	-27 477

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Noter til bevilgningsrapporteringen

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0468 01	397 000	16 816 000	17 213 000
xxxxxx			0
xxxxxx			0
xxxxxx			0

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter/ mindreinntekter(-) iht. merinntekts- fullmakt
0468 01		1 270 964	-750 000	520 964	
xxxx21				0	
xxxx21	"kan nyttes under post 01"			0	
xxxx45				0	
xxxx45	"kan overføres"			0	
xxxx70				0	Ikke aktuell
xxxx75	"overslagsbevilgning"			0	Ikke aktuell

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Belastningsfullmakt mottatt fra Justis- og beredskapsdepartemenett på kr 390 000 på kapittel/post 040001. Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker har benyttet kr 128 977 av belastningsfullmakten.

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker har gitt belastningsfullmakt til Sekretariatet for konfliktrådene pålydende kr 750 000 kapittel/post 0468 01. Beløpet er benyttet i sin helhet av Sekretariatet for konfliktrådene.

Mulig overførbart beløp

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesakers ubrukte bevilgning på kapittel/post 046801 beløper seg til kr 520 964.

Bevilgninger over andre budsjettkapitler

Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker har i tillegg til bevilgning på kap. 0468, post 01 bevilgninger til disposisjon på kap. 0414 Forliksråd og andre domsutgifter og kap. 0466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.. Bevilgningen disponeres i tråd med regelverket for den regelstyrte ordningen.

Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
		520 964	860 650	520 964
		0	[5% av årets tildeling i note A]	
		0	[5% av årets tildeling i note A]	
		0		
		0	[Sum årets og fjorårets tildeling]	
Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2017

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer		0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		0	0
Salgs- og leieinnbetalinger		0	0
Andre innbetalinger		0	0
Sum innbetalinger fra drift		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	1	10 950 172	10 320 502
Andre utbetalinger til drift	2	4 848 501	5 436 372
Sum utbetalinger til drift		15 798 673	15 756 874
Netto rapporterte driftsutgifter		15 798 673	15 756 874
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	3	25 200	107 723
Utbetaling til kjøp av aksjer		0	0
Utbetaling av finansutgifter		0	0
Sum investerings- og finansutgifter		25 200	107 723
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		25 200	107 723
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader		0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		15 557	15 602
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		1 355 836	1 281 335
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		452 930	562 990
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-918 463	-733 946
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		14 905 410	15 130 650

Oversikt over mellomværende med statskassen **

		2017	2016
Eiendeler og gjeld			
Fordringer		0	0
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-538 613	-511 136
Skyldige offentlige avgifter		0	0
Annen gjeld		0	0
Sum mellomværende med statskassen	4	-538 613	-511 136

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Noter til artskontorrapporteringen

Note 1 Utbetalinger til lønn

	31.12.2017	31.12.2016
Lønn	8 419 585	8 433 591
Arbeidsgiveravgift	1 508 798	1 355 836
Pensjonsutgifter*	1 012 708	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 400	-8 668
Andre ytelser	1 247 460	1 169 413
Sum utbetalinger til lønn	12 183 151	10 950 172
* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.		
Antall årsverk:	10,6	11

*Nærmere om pensjonskostnader

For virksomheter som er omfattet av rundskriv R-118

Fra og med 1. januar 2017 betaler virksomheten pensjonspremie til SPK. For 2017 er arbeidsgivers andel av pensjonspremien 12 prosent.

Note 2 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	2 045 327	1 878 446
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	825	1 720
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	275 301	239 296
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	4 479
Mindre utstyrsanskaffelser	78 805	28 888
Leie av maskiner, inventar og lignende	6 117	9 669
Kjøp av fremmede tjenester	1 327 550	1 377 992
Reiser og diett	426 147	422 745
Øvrige driftsutgifter	816 783	885 267
Sum andre utbetalinger til drift	4 976 854	4 848 501

Note 3 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2017	31.12.2016
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	155 028	25 200
Sum utbetaling til investeringer	155 028	25 200
Utbetaling til kjøp av aksjer		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 4 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2017	31.12.2017	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	0	0	0
Skyldig skattetrekk	-538 613	-538 613	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0
Sum	-538 613	-538 613	0
Sum	-538 613	-538 613	0

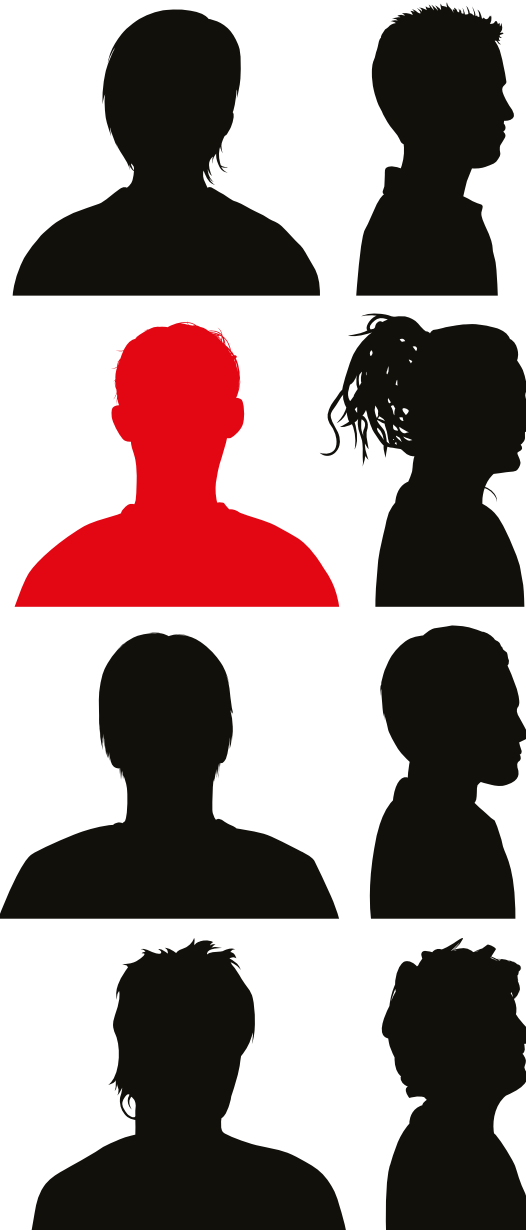
* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervs- dato	Antall aksjer	Eier- andel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2017							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Kommisjonen for gjenopptakelse
av straffesaker er et uavhengig organ
som skal ta stilling til om en domfelt
skal få ny behandling av sin sak ved
en annen domstol

Postadresse: Postboks 8026 Dep, 0030 Oslo
Besøksadresse: Tordenskioldsgate 6
Telefon: 22 40 44 00
Telefaks: 22 40 44 01
E-post: post@gjenopptakelse.no
Internett: www.gjenopptakelse.no